

„NE BÁNTSD A
MAGYART“

Zrínyi

MURAKÖZ

„Adassék tisztelet
a katoná
eszménynek“

Zrínyi-főház

Előfizetési ár: fél évre 5.— P.
Kiadóhivatal: Horthy Miklós-tér 6.

Csáktornya, 1943. február 5.

Politikai hetilap.
Megjelenik pénteken.

A megtartó hit

Odakint, valahol a szarmata síkságon kegyetlenül fúj a jeges északi szél. Hó-kristály csillog a puskacső acélján és ha jön a hajnal, zuzmarává fagy a lehelet az őrtálló vitéz bajszán, szakállán. Ebből a hideg semmiségből, az orosz éjszakák dermedt sötétjéből csak egyetlen világosság tűze csapdos a strázsáló magyarra. Bolsevik ágyú vasesője, Sztalin orgona gránátja, sötétben előre csúszó barbarok szemének kénköves lángja. És Horthy Miklós urunk katonája mégis ott áll a vártán. Mégis állja és szenvedti Sztalinék téli offenzívájának örült rohamát, mert ő közvetlen közelből látja, hogy ez a harc valóban döntő. Mindezen felül pedig tudja azt is, hogy a nagy téli csatát, az utolsó bolsevik tartalékokkal folytatott vérengző tusát, szövetségeseivel együtt ő fogja megnyerni, mert nincs más megoldás. Ebben a háborúban csak vagy elveszni, vagy győzni lehet.

A honvédek és szövetséges bajtársainak ez a tudat ad erőt minden szenvedés elviseléséhez s ennek a mélyeséges hitnek, győzelmi akaratként kell eltölteni az itthoniakat még olyankor is, mikor a fronttól nem fényes győzelmek, gyors sikerek, hanem kemény és véres tusák hírei érkeznek. Ilyenkor tél idején, egy hóban, orkánban előrehajszolt szovjet embercsorda vad rohamai idején van legnagyobb szükség arra a megrendíthetetlen hitre, mely a győzelem bizonyosságához kapcsolódik. Ha téli esteken az ezüst-tükrös pesti kávéházban, vagy a falusi kemence mellett összeülnek az emberek, hogy megvitassák a frontról érkező híreket, ilyen sötétben, ködbefült időkben kell minden szón, minden mondaton át-sugározni a feltétlen győzelmi hitnek. Elvégre egy negydedl éve tartó háború során megtörténhetik az is, hogy olyan hír érkezik, amelynél mi jobbat, kedvezőbbet szeretnénk hallani. De ilyenkor kell megérezni mindenkinek, hogy a háborút nem a vágyak, az óhajtasok és remények irányítják, hanem a tények, a katonai gondolatok s éppen ezért nagyon könnyen megtörténhetik, hogy egy-egy hír, amelyet itthon nem tudunk helyesen értékelni, nem tudunk megérteni, egy-egy hír, amelyet mi nem éppen kedvezőnek látunk, új győzelmek, új diadalmok csiraját hordozza magában.

A hangulatváltozások, könnyelmű ítéletek és üres sapítózások helyett a nemzeti közvéleménynek is a honvéd, a szövetséges bajtárs rendíthetetlen nyugalmára van szüksége. Mert a kint küzdő magyar tudja, hogy bármilyen embertömeget hajszol ellene Sztalin politrukja, bármilyen híreket harsog az ellenséges rádióállomás

Lelki fegyvert ifjúságunk kezébe!

Több száz kötettel a „Muraközi Kölcsonkönyvtár“ hódító útjára indult.

Kétségtelen, hogy a világtörténelem legnagyobb és legadázabb világháborúját nem a legmodernebb fegyverekkel, hanem a jobb jövőért küzdő és vérző milliók világnézete fogja eldönteni.

Lehet egyeseket és népeket rövidebb, hosszabb ideig nyers erőszakkal és vad terrorral bilincsekbe verve szalmaszababban tartani. De annál elemből erővel tör ki a meggyőződés szerinti harc és elkecseregett küzdelem, amint arra legesetlebb lehetőség kínálkozik.

Legsürgősebb teendők egyike helyes világnézetet adni elsősorban ifjúságunknak!

Ennek érdekében egész Muraköz részére Csáktornya központtal a helybeli KIOÉ otthonban nagyszabású kölcsonkönyvtart létesítünk, amely felülélsősorban az

egész vallásos irodalmat

nemcsak magyar, hanem idegen nyelveken is.

Párhuzamosan gondoskodás történik a keresztény felfogású szépirodalom és az összes fontosabb gazdasági művek beszerzéséről is. Különös gondunkat képezi a munkásság és a falu földművelő népének égető problémáit tárgyaló könyvek beszerzése. Itt azonban csak a „Quadragesimo Anno“ kezdetű pápai enciklika szerinti felfogás lehet a mervadó.

A Muraközi Kölcsonkönyvtár a következő szakosztályokra oszlik:

- 1.) **Diákkönyvtár.** Felül minden önévelő és az iskola által előlasásra előírt könyvet.
- 2.) **Munkásifjúsági könyvtár.** A munkásság problémáival foglalkozik.
- 3.) **Cserkészkönyvtár.** Tartalmazza a cserkészirodalmat.
- 4.) **Leventekönyvtár.** Megszervezése külön

nös gondunkat képezi. Muraközi leventék agrárifjak. Helyes világnézet mellett nagy szükségük van gazdasági ismeretekre. A leventeoktatók fontos munkájának megkönnyítése és eredményessége végett rendszeresen bocsátunk rendelkezésükre **muraközi nyelven** kidolgozott erkölcsi és gazdasági tárgyú előadásokat is. Amint lehetőség lesz, beszervezük a leventefjúságot a **KA-LOT**-ba.

5.) **Leányifjúsági könyvtár.** A női lélek eszményét, a családi szertely megőrzését és a gyermeknevelést szolgálja a „Kalász“ elgondolásában.

6.) **Muraköz intelligenciájának** külön igénye lehet és van is azokra a művekre, amelyek mélyebb lelkesítést istápolják és megnyugtatóan helyes feleletet adnak a zavaros modern élet ezer és egy kérdésére. A keresztény kultúra felfrívívívívöknek és munkásainak készséggel állunk rendelkezésére.

7.) **Vitéz honvédeink minden elsőseg** a most folyó élet-halál küzdelemben. A csáktornyai katonaság részére kellemes otthon rendezünk be, hogy kevés szabad idején ne kelljen az utcán járkalva, vagy a moziban unatkozva céltalanul eltölteni. Felüdítő szórakozási lehetőségek mellett rendelkezésére fogunk állni olyan könyvek és folyóiratok, amelyeknek olvasása végtelenségig fokozzák rettenthetetlen bátorságát és erkölcsi erejét a kereszténységért és az édes magyar hazáért védelméért folyó küzdelemben a végső győzelemig.

Keresztény Magyar Testvérek! Bocsássatok minden könyvet és folyóiratot rendelkezésünkre akár pénzért, akár ingyen a szent cél érdekében!

Bővebb felvilágosítással szolgál a sorok írója:

Dr. P. Horváth Athanáz
KIOÉ vezető, leventelelkész,
m. cserkészcsapat parancsnok.

Heil Hitler!

Németországban minden ember e szavakkal üdvözlé embertársát és minden levél, minden írat e szavakkal fejeződik be.

A nagy idők megszűnik nagy embereiket. Valóban az emberiség történelmében sohasem

a mi oldalunkon van a jobb fegyver, a magasabbrendű hadvezetés, fölünyesebb intelligencia s a mi katonáink mögött győzhetetlen energiák dolgoznak. Az egyetlen hadigyárrá vált Európa millió és millió munkása kovácsolja a fegyverek özőnét, olyan hosszú szerelvények indulnak naponta a frontra, hogy az egybekapcsolt vonatok a Holdig érnének. Igen! Ez a háború más, mint az előző volt. Most nem bémítja meg a sztrájk a nagy hadműveleteket, nem hiányzik a lőszer, mikor egy hatalmas csata zajlik. Most nem elégedetlen, lazadó tömegek, nem bujtogató agitátorok állanak a harcolók mögött, hanem dolgozó, elszánt milliók, fegyvelmzett tömegek, gigászi szervezetség és halálra is kész győzelmi akarat. Ez a mi biztos győzelmünk megrendíthetetlen alapja, amely mellett epizódá törpül minden muló esemény, minden olyan

hangzókak igazabban e szavak, mint ma. Németország összcsockadt a versaillesi bilincsen, gyárrai, raktárai üresek, nyersanyaga nincsen, nem is lehet, mert a győztes antant nem enged, hogy a német munkás, aki ézszer nézett szembe a

hír, amit — háromezer kilométerre a fronttól — nem is tud áttekinteni a civil ember.

Ezen a ködös téli esteken, végtelennek tetsző éjszakákon így érlelődik a bizonyosság, hogy mi és szövetségeseink minden eddiginél diadalmasabban tartjuk fel a ránk törő rohamot. Mert ott a halálba hajszolt bolsevik milliók vérebe fult pusztákon, ott a szovjet-katonák hulláhegyein tul nem az ellenfél győzelmé, hanem végleges pusztulása, teljes kimerülése érlelődik. Ez az egyetlen bizonyosság, egy az egyetlen kézzel fogható valóság. S ha ez a hit ugyanolyan erővel tudja betölteni az otthonot, mint a távoli lővészárkot és Don-parti katonaszállást, akkor a bizonyos végső győzelem napján újra teljesedik az Írás örök igazsága, amely azt hirdeti: megtartott téged a te hited.

Kőbányai Polgári Serfőzde

muraközi egyedárusítója, ugyszintén

PETANCI ÁSVÁNYVIZ Ióraktára

glavno skladišće PETANSKE kisele vode

Csáktornya, Kossuth L.-u. 1 sz. alatti

nyitrai MRÁZ TIBOR

Csáktornya, Kossuth L. vulica br. 1.

**telephelyiségét ÁTHELYEZTE
A ZRINYI VÁR BELSŐ UDVARÁBA.**

je svoje skladišće i magazine **PREMESTIL V
ZNUTREŠNJI DVOR ZRINYI GRADA** (štaroga grada)

halállal, kenyeret kereshessen családjának, az országutak tele éhező vándorokkal, a birodalom megcsönkítva, legértékesebb részei erőszakkal és az ott lakó nép akaratát ellenére elcsatolva, hájói részben a víz alatt, részben ellenségek kézben, gyarmatai idegen uralom alatt, belső zavarok, pártoskodás s a német nép a legszebb uton halad végleges bukása felé, az örök ellenségek, az ántánthatalmak pedig vígan dörszölik kezeiket: sikerült a 100 milliós német népet letéríteni Európá térképeről.

S ekkor teljesedik be a mondás. A nagy idők megadták a német népek a nagy embert Hitler Adolf személyében. Az első világháborúbeli vaskeresztes német altiszt, páratlan erővel, óriási küzdelmekben keresztül, felrázza a német népet tersedéséből, gyűjtő szavaival új erőt önt a német lelkekbe, megszünteti a munkátlanyságot, a gyárak dolgoznak, az országutak kiürülnek, Németországban nincs többé utszéli koldus, majd mikor már elég erősnek érzi magát, egy csapással összetöri a versaillesi rabláncot, egyesíti a német népet az egy akol egy pástör elvén s amikor Európa ellenségei látják, hogy a német nép életképes, hivatott az új európai rend meg-

alkotására, képesek voltak a világtörténelem leg-erősebb cselekedetére, a bolsevizmussal való szövetségre lépni, hogy Németországot újra rombadöntsék, vasöklével jobbra és balra olyanokat üt ellenségein, hogy azok ma, a háború negyedik évében sem merik Európát megközelíteni.

Tíz év a világtörténelemben talán perceknek sem számít, csak mi rövid életű emberek találjuk hosszú időnek. A német nép történelmében sem számít hosszú időnek 10 év, de ez az idő a német nép életében oly eseményvidus, hogy beillik legalább egy emberöltőnek s valóban a gondviselés különös kegye, hogy ezen eseményeket egy ember tudta előidézni.

Hitler Adolf, a német nép vezére Európát egyetlen nagy várrá teremtette, amelyen megtört és meg fog törni minden ellenséges támadás és Európa népei, a nehéz küzdelem után, élvezni fogja azt a békét, amelyet Hitler Adolf vezetésével a német nép és szövetségesei meg fognak teremteni.

Ezzel a gondolatokkal hajtjuk meg zászlónkat Hitler Adolf 10 éves uralma előtt.

Sp.

A kultuszminiszter dicső elismerésben részesítette a muraközi tanítószógot népművelési munkájáért

Zala vármegye iskolán kívüli népművelési bizottságának közgyűlésén Markos Jenő igazgató vm. népművelési titkár ismertette a zalai népművelési feladatát. Miúndnyájan tudjuk, — mondotta beszéde során — hogy Zala vármegye a mozgósított vármegyék közé tartozik. A fiatalok nagy része ma fegyverrel a kezükben orosz földön teljesítik hazafias kötelességüket. Harcoló honvédek a mi biztonságunkért fogtak fegyvert. Amit ők fegyverrel kiharcolnak, azt nekünk egységbe tömörült munkával meg kell tartanunk. Feladatunknak tekintjük a társadalmi ellenlétek áthidalásával megtalálni a kiegyenlítődést és felvenni a harcot a káros hírverés aknamunkájával szemben. Tudjuk, hogy a legbiztosabb óvóhely, a legaranyfedezetűbb pénz, a legigazságosabb kenyér-

nyel, a legmesszebbhordó ügy, a leggyorsabb harciéger is annyi veszt honvédelmi értékeiből, amennyi erőt felelmeszt a nemzet polgári tömegének sötétlenlátásából lakadó lelki égvénisége, vakremület ösztöne, vagy tulzolt derallításból lakadó kényelmes csodavarazsa.

Mik Károly, a muraközi kirendeltség népművelési titkára előterjesztette, hogy a muraközi tanítószógot aldosatos lélekkel vesz részt a nemzet-építő munkában. Annál meghatóbb ez a lelkese-
dés, mert a notánitók a hadbavonult férfitanítók helyébe léptek és szépen kidolgozott tanfolyam tervezetükkel külön elismerésben részesultek a kultuszminisztertől. Beszédét azzal fejezte be: Muraköz népével foglalkozni kell.

Kiknek jár hadisegély?

A hadisegélyezésre vonatkozó rendeletek lényege

Több oldalról felmerült kérdezősködés folytán közöljük a hadisegélyre vonatkozó legfontosabb rendeletek (amelyek megjelentek a Budapesti Közlöny 1942-es évfolyamának 263 és 280 számában) lényegét.

E szerint „hadisegélyt csak az után a hozzátartozó után lehet megállapítani, akit a bevonulás időpontjában a bevonult tartott el, vagy aki később jutott olyan helyzetbe, hogy eltartásáról a bevonultnak kellene gondoskodnia. Hadisegély ezzel az előfeltétellel is csak rászorultság esetében, vagyis akkor jár, ha a hozzátartozók megélhetése a bevonulás következtében nem látszik biztosítottának. A megélhetést általában nem lehet biztosítottának tekinteni akkor, ha a hozzátartozó,

vagy az együttélő hozzátartozók bármely forrásból származó évi jövedelmének, vagy bármely más bevételének egy óra eső átlaga nem haladja meg kis és nagyközségekben a havi 100 pengőt, amelyhez minden gyermek, vagy unoka után 10 százalékos hozzá kell számítani.

Földművelésnél a havi 100 P jövedelem 130 korona kataszteri tiszta jövedelemmel bíró ingatlan jövedelmének felel meg hozzávetőlegesen.

A bevonult hadisegélykérelmet az illetékes csapatparancsnokságnál terjeszthet elő, vagy a községi előjáróságnál az érdekelt hozzátartozója.”

„A gyermekek (unokák) csak a 16 életévükig kaphatják. Ha a gyermekek száma háromnál több, a segély összege

nagyobb.

A bevonult felesége részére terhes-ségének utolsó 5 hónapjában és a szülést követő további 4 hónapra az öt személyszerint megillető segélynél 50 százalékkal magasabb segélyösszeg jár.

Megszűnik a hadisegély a katonai szolgálat megszűnését követő második hó végével.

A hadisegély mindig egész hónapra jár, tekintet nélkül a bevonulás, vagy leszerelés napjára.

A hadisegély ügyeket soronkívül kell elintézni.”

„Felelj! Megtetted-e te is kötelességedet a hazáért . . . Feleljen erre a kérdésre mindenki becsülettel és lelkiismerete szerint. Ne szavakkal, ne az együttérzés hangoztatásával, hanem némán, cselekedetekkel.” — Cselekedj! Adakozzál a honvédcsládok javára.

Felhívás

Csáktornya közönségéhez

Csáktornya nagyközség előjárósága felkéri a lakosságot, hogy ismétellen tegyen hazafias érzelme mellett tanúságot a folyó hó 17-től február 7-ig a honvédcsládokért rendezendő gyűjtés alkolmával.

Kormányzó Urunk hitvesének rádiószózata a honvédcsládokért már elhangzott az éter hullámain — bejutott a legkisebb lakott zugba, így ezen nemes célról tudomása van minden igaz magyarnak. Nem kívánjuk megismételni más szavakkal mindazokat amelyek elhangzottak már az adakozásra nézve csupán arra kérjük a lakosságot, hogy tartsa szem előtt ezen nemes célt és gondoljon mindazokra, kinek hozzátartozója az orosz pusztakon teljesít szolgálatot és harcol, vagy életét adta a haza védelmében azért, hogy az itthon levők életét és biztonságát a bolsevista hordáktól megvédje.

Tegyük meg kötelességünket a hazaért és mindazokért és enyhítsuk gondjait és bánatát azoknak, akiknek hozzátartozójuk, atyjuk, fiuk, testvéruik, családjuk támasza vagy egyetlen kenyérkeresője esett el a harc mezején.

Kéri az előjárósága a lakosságot, hogy mindenki erejéhez mérten adjon a gyűjtési napokon a honvéd családoknak, lehetőleg minél többet, hogy akik arra rászorultak minél nagyobb mértékben megsegíthessük.

Csáktornya, 1943. január hó 11-én.

Előjáróság.

SPORT

Jövő héten megvívjuk sakkróvatunkat, kiváló játékosok tudásával s mar most telhívjuk a közönség érdeklődését erre a rovatra.

Kiváló tenyészállatanyag lesz az idei Mezőgazdasági Kiállításon

A mezőgazdasági kiállítás legjelentősebb csoportjában, a tenyészállatkiállítási csoportban január 10-én járt le a jelentkezési határidő. A rendezőbizottság az e kiállítási csoport szervezésében közreműködött állattenyésztő szervezetek segítségével feldolgozta már a bejelentések anyagát és ennek alapján megállapítható, hogy az ez évi kiállításra felhozandó tenyészállatok száma nemcsak eléri, hanem egyes csoportokban meg is fogja haladni a múlt évi csúcseredményeket. A lérőhelyek korlátozottságára való tekintettel a szarvasmarhák csoportjában lényeges létszámcsökkenést is kell végrehajtani, tekintettel azonban arra, hogy itt még a múlt événél is több férőhely áll rendelkezésre, a kiállítandó létszám emelkedni fog.

Örömmel lehet megállapítani, hogy a résztvételre most már nagyobb számmal jelentkeztek a visszaszántott területek gazdái is. Így Erdélyből is több a több tenyésztő fog a kiállításon szerepelni; a hússertések és a juhok kiállítási csoportjában pedig a délvideki gazdák kívánnak nagyobb számú állattal részt venni.

Azokban a csoportokban, ahol a férőhelyek korlátozottsága miatt a bejelentéseket csökkenteni kell, azt a rendezőbizottság a minőségi szempontok figyelembevételével fogja végrehajtani. Ezáltal biztosítani lehet, hogy a kiállítás az értékesítésre váró hazai tenyészállatállományok legértékesebb anyagát fogja bemutatni és továbbterjesztésre értékesíteni.

A budapesti tenyészállatkiállítás így fontos eszközzé válik a háborús termelési csatának is. Ez az intézmény évtizedek óta a jobb és még jobb minőségű, nagyobb termelőképességű állatok tenyésztésére serkenti a magyar gazdákat és így jelentős szerepe van a magyar állattenyésztés európaszerte ismert, mai magas színvonalára elérésében is. Ez a színvonal azt jelenti, hogy a törzskönyvelés segítségével a válogatott állatállomány egyedei jobb takarmányértékű és termelőképességűekkel biztosítják a többtermelés lehetőségét és az ilyen tulajdonságokkal rendelkező tenyészállatok érthetően nagyobb gazdasági értéket képviselnek, ezért keresettebbek is.

A tenyészállatvásárral kapcsolatos bírálaton és díjazáson eskis törzskönyvelt állatok vehetnek részt, amelyeknél a jó fajtajelleg és egészséges szervezet mellett elsősorban a termelőképességet részesítik figyelembe és a kiállítási intézmény ezáltal is hozzájárul ahhoz, hogy a hazai állatállományunkban elsősorban a jobban tejló szarvasmarhák, a minél nagyobb gyapjútömeget adó juhok, a legjobban hízó és legszaporább sertések, továbbá a gazdasági és honvédelmi kivalomnaknak legjobban megfelelő lovak utódai szaporodjanak el. A fokozott termelőképességű állatállomány jobban biztosítja a közellátást, a zavartalan közellátás pedig egyben a legbiztosabb honvédelem is. Ezt a célt az idei mezőgazdasági kiállítás fokozott mértékben fogja szolgálni.

Tudnivalók a kukoricabeszolgáltatásról

Mint ismeretes a kukoricadézsma besolgáltatási határideje 1942. november 30-a volt.

Időközben egyes gazdák a bérhizálás céljára bizonyos mennyiségű kukorica besolgáltatása alól felmentést kaptak, egyes gazdák pedig még maig sem szolgáltatták be a reájuk kimért kukoricamennyiséget. A közellátásiügyi miniszter 502.000/1943 V. sz. rendelete értelmében a községi előjáróságok február 10-ig kötelesek kimutatni ki tett eleget besolgáltatási kötelezettségének és ki tartozik még besolgáltatni a reá kiszabott mennyiséget.

Aki február 10-ig besolgáltatási kötelezettségének nem tesz eleget, azt a községi előjáróságok tartoznak felszólítani, hogy 3 nap alatt tegyenek eleget kötelezettségeiknek.

Azokkal szemben, akik eme felszólításnak nem tesznek eleget, a kihágási eljárást meg kell indítani, amikor is a fozsolgábro karhatalom igénybevételével fog gondoskodni a kukoricadézsma behajtásáról. Ha a kukoricadézsma egy részét a termelő feltakarmanyozta, fukorica helyett kivételesen — ugyanannyi mennyiségű — más

szemesgabona besolgáltatásával is eleget tehet besolgáltatási kötelezettségének.

A közellátási kormánybiztos saját hatáskörében is ellenőrzi fogja, hogy a meg be nem szolgáltatók mennyiségek feltételül ér soronkivül besolgáltatásra kerülnek-e.

Tekintettel arra, hogy a kukoricát részben a kenyérgabona pótlására, részben a honvédség és a hadüzemek hízalási szükségleteire, részben pedig a községek, városok és törvényhatóságok által kötött bérhizalási szerződések szükségleteinek kielégítésére feltételül meg kell szerezni.

Minderre való tekintettel figyelmeztetjük muraközi gazdáinkat, hogy aki még nem szolgáltatta be a reá kimért mennyiségű kukoricát, tegyen minél előbb eleget kötelezettségének és gondolják meg, hogy minden elrejtett szem kukorica azoknak a dűsö honvédeknek hiányzik, akik a rettenetes orosz télben, távoli harcmezőkön életüket és vérüket áldozták azért, hogy nekünk idehaza békés otthonunk legyen és nyugodtan hathassuk fejunket alomra.

Hőseinkért

Szerdán, február 3-án 9 órakor Csáktornyaiban a ferencesek templomában Dr. P. Horváth Athanáz hittanár és levantelel kész ünnepélyes gyászmisét mondott a hazaért hősi halált halt Vukovics József csáktornyai honvéd lelkiudvéért, amelyen a gyászoló családon kívül részt vett a

községi előjáróság és nagyszámú hazafias közönség.

Ugancsak Dr. P. Horváth Athanáz február 4-én a templomban engesztelő szentőrtört tartott a fronton küzdő katonákért, a világbekért és a kereszténység győzelméért.

HIREINK.

— **Véglegesítés.** A földművelésügyi miniszter Szigetvári Imre csáktornyai m. kir. gazdasági segédfelügyelőt állásában véglegesítette.

— **Értesítés.** F. évi február hónapban a Nagykanizsai Városi Zeneiskola csáktornyai fiókintézetében megkezdődik a hegedűoktatás. Erköldölni lehet a zeneiskolában (Levente Székhez).

— **A MANSZ teaesztélye** február 2-án a Royal kávéházban dacára a rossz időjárásnak kitűnően sikerült. Mondhatjuk, hogy régen lattunk

ennyi közönséget jótékony estélyen. Hiába a hős honvédek mégis csak vonzák a közönséget, hisz minden szeretünk és illerünk az óvek. Teamegvaltas és felhízetés címén ismét szép összeg gyűlt egybe derék honvédek részére.

A honvédek hozzátartozói részére a gyűjtés a hét folyamán indult meg Csáktornyaiban. A felkért hölgyek házról-házra járnak és gyűjtik az adományokat szenvedő höiseink családtagjai segélyezésére. Ezenkivül február 2-án, Gyertyaszentelő napján, utcai gyűjtés is volt, ahol szintén szép összeg folyt be. A gyűjtés eredményéről majd belogunk számolni.

Ez alkalommal is ismételen felkerük a

Felhívás

a börttermelő mézszárosokhoz és gazdákhöz!

Tekintettel arra, hogy **SZOTÁK ISTVÁN** csáktornyai nyersbörbízományos és kereskedő frontszolgálatot teljesít, addig az ideig a nyersbör és fagyju készleteket

Antonovics Gusztáv

nyersbörkereskedő veszi át. Kérem az igaztisztelt nyersbörttermelők további jóindulatát és **Szoták István** leszerelése után az üzleti összehúttetésünket újabb fellegju venni

Teljes tisztelettel

SIMON ISTVÁN
nyersbör bízományos
NAGYKANIZSA

minden hazafias honfitársainkat, támogassa tőlük telhetőleg a Főméltóságú Asszony akcióját, hisz azok családtagjairól van szó, akik az orosz pokolban szenvednek és értünk áldoznak életüket és vérüket.

„Ennek az emberi harcnak egyetlen eredményes fegyvere van: a jó szível adott fillérek és pengők tömege.” — Bizonyítsuk áldozatkészségünket és magyarságunkat azzal, hogy minden felesleges fillért a honvédek családjainak juttatunk.

Új posta Zalaujváron. Zala vármegye csáktornyai járásához tartozó Zalaujvár községben folyó évi február hó 11-én új postaugynökség nyílik meg, amelynek forgalomkőre Zalaujvár községre terjed ki. Az új postaugynökség bárhol szülő levelepostai (közönséges és ajánlott) küldemények, belföldi posta- és csekkutalványok, belföldre szülő értékelek és csomagküldemény felvételével, mindennemű postaküldemény kézbesítésével, valamint postatakarékpénztári közvetítő szolgálat ellátásával van megbízva. Az új postaugynökség leszámolás és ellenőrzés tekintetében a csáktornyai m. kir. postahivatalhoz tartozik.

— **A MÁV új szociális intézkedése.** Az államvasutak igazgatósága a kereskedelemügyi miniszter felhatalmazásával rövidesen rendeletet ad ki, amely progresszív alapon rendezi a vasuti munkásság családi segélyét. A segély, amely eddig minden gyermek után 5 pengót tett ki, januártól csak az első gyermek után 5 pengó, minden további gyermek után 1-1 pengővel, telét 6, 7, 8, stb. pengőre emelkedik. Ugancsak január 1-től, de mult év október 23-ig visszamenőleg, a vasuti műhelyi munkások órabéret 12-18 fillérel, a nem műhelyi munkások órabéret pedig egységesen 20 fillérel telemelték. (MSV)

ÁGYTOLLAKAT

Tarka	P 250	150	P 1-
Vegyes szürke	P 4-	3-	P 3-
Feheres losztott	P 750	650	P 550
Fehér losztott	P 1150	1050	P 850
Pelyhes dunnába	P 17-	16-	P 14-
Pelyes	P 30-	28-	P 26-
Szürke pelyes			P 18-

4- P-on felül 5 kilogramos rendelet papírzsákban bermenve szállít

Rácz Józsefné ágytollüzlete,
Kiskunfélegyháza, Holló Lajos utca 39.

**Gyomorbaajos? Vesebaajos?
Tartson ivókurát!**
A TERMÉSZETES SZÉNSAVAS

PETÁNCI GYÓGYVIZ
üdit — gyógyít

FŐRÁKTÁR:

MURASZOMBAT, Lendva u. 2.

— TELEFON: 68. —

Közgazdaság

A méztrágyázás kivitele

Ujabb időben a méz, mint a növénytermesztés egyik nyersanyaga, mindinkább nagyobb jelentőségű. Talán a gabonafélék után a közellátás szempontjából legfontosabb növényeink a legmészgényesebbek. Burgonya, répa, lóhere, lucerna nagyon szeretik és megkivánják a talajban a meszet. Epen e növények természetét kell legjobban felkarolnunk. A burgonya egyik legfontosabb közlelmezési cikkünk lett, amivel a gabonafélék eredményesen pótolhatók. A cukorrépa már a népelelvezés miatt is mindig nagyobb tétl hódít el a többi növényeink elől. Az meg vitán felül áll, hogy a lóhere, lucerna a takarmánynövények sorában versenyen felül állnak.

A mézszegény növények kiterjedtebb és eredményesebb termelése okozza a mézhiányt talajainkban. A gazda saját kárára rájön erre. Lucernát egy emberöltővel ezelőtt 8–10 évig termelt egy helyen, ma négy-öt évenként újra kell vetni. A lucerna telepítés elég költséggel jár, tényleg kárnak nevezhető a gazda részére a gyakoribb telepítés.

A lucerna négy-öt éven át is csak akkor ad jó termést, ha a talaja mézszegény nem szűkülökdi.

Vannak mézszegény talajok, de ezek mindig ritkábbak lesznek. Innen-onnan előjön az idő, amikor a gazdák nagy többségét érdekelni fogja a mézhiányt mesterségesen megszüntetése.

Az égettelt mézszű és megőrölt mézszőpor legalább 90 százalékos mézsző tartalmu. Idegen anyagot nem sokat kell velük szállítanunk, azért távoli helyeken csak ez a trágya jöhet figyelembe. Holdanként 20–30 mázsát is el kell belőlük szórni, ha teljes eredményt akarunk elérni.

Mivel a méztrágya használata most van elterjedőben, azért szükségesnek látom, hogy alkalmazásának módját ismertessem.

Rendszerint megőrölt állapotban kerül a piacra. A nagy mennyiséget kézzel nehézkes elszórni, gyorsabb, ha lapattal szorjuk le közvetlen a szekérről a betrágyázandó területre. Kis gyakorlat után szélsőséges időben elég egyenletesen el lehet osztani. Szélhúvással esetén is megvan az elszórás módja. Szekérről szélle szembe meggyűrés hátrafelé szorjuk le. Embert, állatot megkímélünk így kártékony hatásától. Persze mivel csak egy irányban szórhatunk, így, azért mindig vissza kell menni a kiindulás vonalára.

A mézszőpor mindig a betrágyázandó növény alá adjuk. Tehát ne az élvetőmeny alá. Ha a növényt, például a lóherét, védőnövénnyel vetjük, természetesen a védőnövénnyel is hasznát látja. Elszórásának ideje osztól tavaszig bármikor lehetséges. Az őszi szántásra szorjuk el akár fagyott annak a felületre, akár felengedlett, akár hó takarja, akár csupasz. Ha különbséget keresünk, akkor mégis meg kell állapítani, hogy legjobb olyan időben rászórni a földre, amikor még hó nem takarja. Ez esetben ugyanis a hóle belemossa a talajba. Azt a tavaszi talajelőkészítő munkákkal mindenképpen bedolgozhatjuk.

Lucernát minden gazda szívesen termelne. Epen azért írom e sorokat, hogy oly helyeken is segítsen eredményessé tenni termelését, ahol eddig nem is merték rá gondolni.

Azt már tudja a gazda, hogy lucerna csak tápanyagokkal ellátott tevékeny talajban sikerül. Nagyon mézszegény talajon, amikor az adandó mennyiség is nagy, annak felét az őszi szántással bele szánhatjuk a talajba.

Mészszegény talajoknál az altalaj is mézszegényben szenved. A mézsző felét adjuk az altalajnak. A mélyre gyökerező lucerna megtalálja itt is. Kezdeti fejlődését előmozdítja a feltalajra adott mézsző, később a mélyre adott talajszőzidejét tudjuk meghosszabbítani.

Mészszegény talajokra fokozatosan ajánlható a vetés előtt való minél korábbi elszórás, hogy a zseme növény élvezhesse a már feloldott mézsző előnyt. Mik ezek az előnyök?

A mézsző nem annyira növényi tápanyag, mint inkább a nyers tápanyagok megszelídítője. Olyanféle szerepe van, mint a konyhának a háztartásban. Elemezési nyersanyagokból süttéssel, főzéssel állít elő élvezhető élelmicikkeket. Nyers tápanyag még a soványaknál látszó talajban is elég van, de azoknak a növény semmi hasznát nem veheti. Elvezetése a mézsző feltalaj munkája után lesz a növény számára.

Ebből adódik az a tény, hogy meszesítéssel a talajt tápanyagokban szegényebbé tesszük. A megszelídített tápanyagokat a növényvetés felhasználja, nagyobb terméssel fizet érte. A talaj azonban nem közönszi ezt meg, mert a felhasználott anyagokkal szegényebb lesz. Ezeket pótolni kell istálló- és motrágakkal, mert másképpen az apa annyira kizsárolja többszörös meszesítéssel, hogy gyerekeinek az okszerű gazdálkodáshoz nem hagy semmit.

divat
izlés
minőség
olcsó ár

Sütőruha

A zseme lucerna akkor kap sok kész tápanyagot, ha a meszet annyival korábban elszorítuk már, hogy feltalaj hatását el tudja végezni. A lucerna megerősödés, fejlődés: után, mint nitrogénygyűjtő növény már hozzájárul a talaj tápanyagkészlet gyarapításához. Kiseb mértékben a lóhere is követi ebben. Helyesen fejezzük ki magunkat, ha azt mondjuk, hogy a lucerna a mézsző által feloldott tápanyagokat csak kölcsön kéri. Hiszen egy éven belül már vissza is adja a talajnak. Lucernatermelésnél, meszesítéssel tehát a zsaroló hatás nem áll fenn. Ezért is kell elsősorban, mondhatnánk, kizárólag a lucerna alá meszesíteni a szántóföldi termelés folyamán. Jó lucerna után a talajban már a burgonya és a répa is jó termést ad mézsző nélkül is. Annak elterjedéséig, hogy a meszet nagyon szeretik ezek, közvetlenül mégse kívánjuk meg, mert a meszesített talajba kerülő lóhere, elég kész tápanyagot hagyott vissza a következő növények számára.

Pörnyeczki József.

Hirdetmény

A farkashegyi m. kir. állami szőlőtelep vezetője közli az érdekeltekkel, hogy a muraközi gazdák gyümölcse csemete szükségletének kielégítésére a 1. év március 15-ike közötti időszak tüzeltett ki. Később jövő szükséglete nem biztosítható. A csemeték átadása a telepen történik.

Csáktornya nagyközség előjáróságától

408 k.é. 1943. szám.

Hirdetmény

A tej és tejtermékek forgalmának szabályozása tárgyában hozott 113.400/1942. K. M. számú rendelettel kapcsolatban az alábbiakat közli a községi előjáróság.

A tejjelátalakok napi és fejadagja: felnőttékre részére 3 dl., csecsemők részére 3 éves korig 1 liter, 3–14 éves korig 6 dl., terhes anyák részére 1 liter, betegek és magaskorúak részére 0 dl.

A tejjegyeket a községi előjáróság huzhoz ládi a beadott igénylések alapján.

A tejjegyeket, amennyiben termelőt tartoztatja a tejet, az illető annak, míg a hatóságok tejjel igénybevétele esetén O. M. T. K. helyi fiókjának kell leadni. A tejjegyekből a tejtermelő, avagy a hatósági tejjelgyűjtőnél, az O. M. T. K. helyi fiókja anyai tejjelgyűjtővel vaghat le, mint amennyi tejet arra kiszolgáltató. A fel nem használt tejjegyeket a községi előjáróságnak vissza kell adni s a tejtermelőnek csak anyait szabad átadni mint amennyi tejet havonta tényleg el is hordat.

A fizetés mindkét esetben: akár a termelőtől, akár az Omlk. helyi fiókjától kapja a tejet, az O. M. T. K. helyi fiókja után történik, tehát a tejlead nem a termelőnek, hanem az O. M. T. K. helyi fiókjának köteles az illető tejjelátalak behozni, alá azt a tejtermelőnek továbbítani.

A tejtermékek a tejjelbeszolgáltatást most már azonnal tartoznak megfizetni, mert 1. évi augusztus hó 31-ig a beszolgáltatandó mennyiség 40% -ot le kell szállítanunk. A huzhoz rendszeresen szállított, tejjeggy ellenében kiszolgáltató tej a hatóságok szolgáltatásban beszámítható, kötelesek a tejjelátalakok részére eladott tejjel a tejjegyeket átvenni és azokról a leszállított mennyiségnek megfelelő tejjelgyűjtővel levadni és elszámolattasukkor azokat felmutatni és átadni. A beszolgáltatandó tej: a nem igazított telén után évi 600, az igazított és lejt telének után: az első után 150, a második után 300, a harmadik és minden további telén után 450 liter. A tejtermékek az O. M. T. K. helyi fiókjától a leszállítottasához szükséges könyvecskét fogják kapni, s a beszolgáltatandó mennyiségéről is ott szerzhetnek tudomást. Minden állatváltozást, borjuzást, eladást, elhullást a községi előjáróságnal bejelenteni tartoznak, mert csak így számíthatnak arra hogy ennek következtében a tejjelbeszolgáltatási kötelezettségük helyesen leszállítható. A vételt is jelenteni tartoznak, mely esetben a beszolgáltatandó mennyiség a tulajdonjog szerint oszlik meg.

Csáktornya, 1943. január 30.

Előjáróság.

Csáktornyai járás főszolgabírója.

192 1943. sz.

Hirdetmény

Csáktornyan, 1942. évi december hó 22-án a helyi piacon pénz találatot.

A pénzt, jogos tulajdonosa hiátalomban a a hiátalos órák ideje alatt átveheti.

Csáktornya, 1943. évi január hó 25-én

Dr. Vida s. k.
főszolgabíró.

Hirdessen a „Muraköz“-ben

MEGYIMURJE

Preplatna cena: 5.— P. na pol leta.
Vredništvo: Horthy Miklós-ter 6.

Csáktornya, 1943 februara 5

Politički tjednik
Zide saki petek.

Vera nas čuva

Dalko na sevrn, na Sarmatskoj doli ni prez milosti puše veter, mrzel kak led, na puskinovj cevi se sneg nabira, a do jutra je vitez, šteri stoji na straži ves pun imja i sreša.

Noć je kmična i prazna, kak se noći po hladnoj Rusiji, a soldat na straži vidi samo jenu formu svetlost. Debelu ocelnatu cev bolševičkoga štuka, svetlost Stalinove orgole i peklenski svetle oči onih barbara, šteri se v kniici napre vlečeju. A poleg sega toga Horthy Miklósov vitez mirno stoji na svojoj straži. Stoji mirno i magadi noru šturmu Stalinove zimske ofenzive, kajti on čisto blizo vidi, da je ta borba zaistinu ona, štera bo pravicu skrojila. A prek sega toga zna, da ovu velku bitku ovo krvavo klanje s zadnjimi bolševičkimi rezervami, moremo gvinuti sa mo mi i znami povezane sile, kajti to drugač nemre biti i nebi bilo bože pravice, ako bi mi prepali. V ovim taboru je moći samo gvinuti, ili prepasti.

Naši honvedi i njihovi pajdaši se to jako dobro znaju i to njih objači, da moreju pretrpeti se moke i ova globoka vera mora obiti i se nas, šteri smo doma išče i onda, ako ne čujemo saki den samo velke pobeđe, fletna skakanja napre, nego i onda, da čujemo, da su naši honvedi v teškimi bitkami.

Rano ve v zimi, da sovjeti tiraju svoje ludi kak marhu, napre po snegu i vetru v sigurnu smrt, je najbolje potrebna ona čvrsta vera v sigurnu pobeđu.

Ako ve v zimi, ludi da zideju pre toploj peči, da se dospomeneju za one glase, šteri dohajaju s fronte, vuni kmiča, megla, sneg, onda rano ve čez saku reč mora prek svetili čvrsta vera, da na zadnje itak bomo mi za sigurno preladaši nepriatelja.

Im te tabor trpi već pol štiri leta i nemreju navek dohajati samo jednaki glasi, ali rano ve mora saki človek znati, da se tabor ne ravna po našoj zeli, nego onak, kak ga soldački voditeli ravnaju i za to se more lahko pripetiti, da taksi jen glas, šteroga mi držimo za slaboga za nav, nosi v vutrobi svojoj nove pobeđe, štere bomo stopram polti zazvedili.

Ran tak, kak naši honvedi, s svojimi pajdaši, mirno stojiju na svojem mestu, moramo i mi trdi biti v našoj veri i nesmemo si za kaj god mislenje premeniti. Im naši honvedi, šteri vuni harcuveju s peklom, dobro znaju, da makar kakše god mase ludi bodo Stalinovi politički komisari tirali na šloprog, makar kakše god glase bo Stalinov radio pošilal v svet, itak je z naše strane bolje oružje, bolje soldačko voditeljstvo, naši soldati su bole

Duševno oružje v roke našoj mlajšini

Megyimurska Knjižnica za Posoditi ide z više sto kniž na svoj pot da rezsveti mlajšinu

Nema dvojbe v tem, da največšega i največernišega svetovskega tabora, svetovske historije nabodo rešila najmoderniša oružja, nego svetški pogledi onih milijonov, šteri se boriju i prelevaju krv za bolšu budućnost.

Moći je nešterne ludi i narode krašje ili dugše vreme, s sirovim nasiljem i divjim terorom držati pod nenolodnim jarmom, ali čim dojde makar i najmenjša prilika, stem jakšom silom vudri vun ona oštra borba, za štera ludi znaju, da bo njih čopelala do bolšega življenja.

Naš najžurniši posel je, da našoj mlajšini stvorimo pravoga svetovskega pogleda.

Da se to spuni, stvorili bomo za celo Megyimurje v Csáktornya, v K. L. O. F. domu velku knjižnico za knižje posoditi, v šteroj se bodo našle knižje

najpredi verskoga pisauja

i to ne samo v magyarskom jeziku, nego i v stranjskimi.

V isto vreme bomo se brigali i za druge lepe knižje krščanskoga pogleda i za se važneše gospodarske knižje! Eksternu brigu bomo vodili, da si preskrbimo takše knižje, štere interesiraju delavce i selske gospodare v njihovimi najvažnešimi posli. Pre sem tem knižam bomo se držali papinske zapovedi, štera se hapi z rečmi „Quadragesimo Anno“!

Ta megyimurska knjižnica za posoditi bo se delala na ove sekcije:

1. Knjižnica za deske. Bode imela se knižje, s šterih bodo deski došli do večše znanosti i štere škole prepiseju dealam za prečitati.

2. Knjižnica za delavsku mlajšinu. Sakačja pitanja za bolše delavsko življenje.

3. Knjižnica za cserkese (skaute). Knižje za cserkese.

4. Knjižnica za leventáše. S tom bomo osobitu brigu vodili. Megyimurski leventáši i selski mladiči! poleg pravoga svetovskega pogleda, moraju meti i velše gospodarske znanosti. Da bodo posli leventáških navučitelov lehkeše i bolši, bomo njim davali od vremena do vremena moralne i gospodarske navuke, napisane po megyimurskom jeziku, da bodo mogli leventášam držati predavanja. Čim bode mogoče, bomo leventáše organizirali i v gospodarsko društvo KALOT.

5. Knjižnica za mlade puce. Stih knižje se bodo naše puce navčile svetost familie, pošteno življenje i decu odhraniti po krščanskem navuku.

6. Megyimurska inteligencija bo isto našla knižje s kojimi bo si mogla dušu okrepiti v tem zmesanim modernim življenju i našla bo odgovore na čuda pitanja.

7. Naši vitezki honvedi su sigdi prvi v ovoj vezdašnoj teškoj borbi za življenje i smrt. Za soldaciju v Csáktornya bomo složili lepoga doma da si bodo mogli za ono malo slobodno vreme, stvoriti nekše veselje.

Bomo njim dali za čitati takše knižje i novine, z šterimi si bodo duše okrepili i još bole vitezki se bodo borili za krščanstvo i za našu ljubenu magyarsku domovinu se dok nepriatelja do kraju preladašo.

Prosimo se naše krščanske, magyarske priatele, naj nam daju za to knižnico knižje i novine, makar za badav, makar za peneze da nam i stem pomoreju spuniti našega svetoga čia.

Što kaj oče dale pozvediti naj pita potpisanoga.

Dr. P. Horváth Athanáz

KIOE voditel, leventáški duhovnik

Školski minister je pošilil megyimurske navučitele za rezsvčenje naroda

Zalavarmegyínske komišija za rezsvčenje naroda zvum škole je držala svoju sesiju, na šte-

roj je Markos Jenő, školski direktor, sekretar komišije pripovedal dužnosti varmegyínske komišije.

zvučeni i imaju vusebi takšu jakost, štera se neda preladaši.

Denes je cela Európa jena taborska fabrika, milijoni i milijoni delavcov kovaju oružje i takši dugi cugi ideju saki den na frontu, da ako bi je skup skapčili, dosegli bi od nas do Meseca.

Je tak je! Denešnji tabor je drugo formu, kak je prveši bil. Ve ga ne štrajkov, šteri bi posla zastavili, ve ne sflali municia rano onda, da je v jenoj vekšoj bitki najbolje potrebna, ve ne stoji nezadovoljen narod za soldačijom i nega puntarov, šteri bi ludem pamet zmešali, nego za hrbotom onih, šteri braniju naše domovine, stojiju ludi na milijone, organizirani, pod jakom disciplinom, šteri si delaju za domovinu i imaju čvrstu volu do smrti, da itak mi moramo nepriatelja preladaši.

To je fundament naše sigurne pobeđe, šteri se neda porušiti nigdar, a se drugo je malenkost, osobito oni glasi šte-

ri dohajaju Bog zna odkod i šteri mi civali, tu doma, 3000 kilometre dalko od fronte, niti neznamo presoditi.

V ovim kmičnim, meglovitim večeram i nočim prez kraja, mora se v nami dozreleti ona sigurnost, da mi i znami poveznati narodi znamo držati frontu i šturmu, štera nas obletava, trdo i sigurno, da bomo gvinuli, kajti znamo dobro i to, da tam prek z druge strane, prek bregov bolševičkih mrtvih, na ruskim polanam, štere su napite krvi v smrt natiranih bolševičkih milijonov soldačije, tam se ne zreli pobeđa nepriatelja, nego njegva propast vekovečna.

To je jedino, kaj je sigurno i to je prava boža istina. I ako bo ta vera napunila naše dome ran tak čvrsto, kak je napunila štelunge i soldačke salaše pre Don vodi, onda se bodo, na den zadnje naše pobeđe pak spunile reči Svetoga Pistua, štere veliju:

„Tvoja vera je tebe občuvala.“

Si znamo — tak veli — da Zalavarmegyija spada med mobilizirane varmegyije. Velki del naše mlajšine, s oružjem vrokaj, na ruskim polanah zvršavle svoju dužnost za domovinu. Te hoveni su za našu sigurnost zgrabili oružje, kaj su oni z oružjem šarcuvali, naša je dužnost s skupnim delom zadržali. Naša je dužnost skup držati ljudi i harcuvali proti onih, šteri s krivimi glasi puntaju naroda. Dobro znamo da najsigurne mesto za čuvati sebe, najbolši zlatni penazi, najpravičeneše karte za kruh, najjaksi štuk, najbolša taborska mašina zgubi tulko vrednost za obranu

domovine, kulko jakosti potreben strah civilnoga naroda i kulko slabosti pre duši ljudi pokažeju.

Mik Károly sekretar megyimurske komisije je dal napre, da se megyimurski naučitelji z alduvanjem trudiju za narod. Stem je lepše alduvanje kajti ženske su stopile na mesto moških naučitelov, šteri su v soldačkoj službi i dobili su za svoje delo eksternu pofalu od školskoga ministra. Svojega govora je zvršil stem, da je treba megyimurskoga naroda i dalje na brigi imeti.

kaj zavnuti, tam pak bo komišija zebrała najlepše i najbolše glave, tak da bodo na semu prekazali i prodavali za respod samo prvoklasnu i najlepšu marhu.

Zbog toga je ov gospodarski sejem v Buda-
peštu jako važen i za taborsko povanje. Te se-
jem već črez više deset let tira gazde na to, da
povaju najbolšu marhu, štera da najlepšega i naj-
bolšega ploda i stem pokažeju, da magyarsko
povanje marhe stoji v celoj Europi na visokom
mestu, a to znači, da takša, zebrała i v maticu
zapisana živina či troši krmu, stoga je vekši ha-
sen, kajti da vekašega i bolšega ploda i stem se
njoj vrednost povekšava, pak je zato i bole išče-
ju i draže platiju.

Na tom semu bodo premiju dobila samo v
maticu zapisana, najlepša marha i pre sačanju
bo se gledalo na čistu fajtu i najpredi, jeli vala
za plod, pak bo te sejem čuda pomogel k tomu,
kaj se bodo prinasa povale krave, štere daju naj-
lepše telice i največ mleka, birke štere daju naj-
več vone, svinje štere kotiju največ pajekov i
najbole bodo tuste i konji, šteri najviše valaju za
gospodarstvo i soldačiju. Či bo čim več najbolše
živine onda bo i narodna obskrba bolša, a do-
bra obskrba naroda je dobra obrana domovine.
Ovo oče služiti letošnji gospodarski sejem, još
bole kak dove.

Heil Hitler!

Nemški narod je v sobotu svetil 10 letni jubileum, kak je Hitler Adolf postal voditelj

Na nemškoj zemli saki človek z ovimi reči-
mi pozdravla drugoga človeka i saki list, sako
pismo se z ovimi rečmi zvršavle.

Velka vremena rodiju svoje velke ljudi. Za
istinu, v povesti človečanstva, nigdar se te reči
nesu čule bole istinito, kak denes. Nemška se
zrušila v versalskim lancij, fabrike, magazini prazni,
sirovoga matriala nega, niti nemre biti, kajti
pobedne antanske vlasi ne dozvoliju, kaj bi nem-
ški delavec, šteri je jezeropot smrti v oči gledal
kruha služil svojoj deci. Ceste su pune gladnih
vandracov. orsang okrnjen, najvredneši deli pod
silom i proti vole tam stanujućih narodov, vkraj
odtrgnjeni, ladje na polovici pod vodom, na po-
lovici v nepriateljskim rokam, kolonije pod stran-
skom vladavinom, znutrašnja zmesatarija, ludstvo
stranjke moćiju, i nemški narod je na najlepšem
potu da prepadne, a vekaševni nepriatelji, antan-
ske sile si veselo ribaju roke: dospelo je vreme,
da se nemški narod od 100 milijonov zbrisje z
evropske mape.

I onda se reč spunila. Velka vremena dala
su nemškomu narodu velkoga človeka v peršoni
Hitler Adolla. Nemški unteroficer prvoga svet-
skoga tabora, okinčen s železnim križom, z velkom
silom, da joj para nema, črez velikih i teških bor-
bi, je zbudil nemškoga naroda z omedlovice, z
plamenimi rečmi nove jakosti je dal nemškim du-
šam, nega više ljudi prez dela, fabrike delaju, ces-
te su se spraznile, na nemškoj zemli nega više

bogca na cesti, a da je čutil
da je već dosta jaki, z jenim hipom je reztrgel
versalske lance, zjednil je nemškoga naroda, je-
na šara, jen pastir, a da su nepriatelji Europe
vidli, da je nemški narod došel k sebi, da more
živeti i da je pozvan, da stvori novoga Europe-
skoga reda, tak su nister opali, da su stvorili zvezu
z bolševizmom, štera je najnemoralneša cele svet-
ske povesti, samo da znova zrušiju, onda je s
svojimi železnimi šakami levo i desno takšo pluske
dal nepriateljam, da oni niti denes, v šrtom
taborskom letu ne vupaju doći blizo Europe.

10 let v svetskoj povesti ne broji mrti niti
minote, samo mi ljudi kratkoga življenja držimo
to za dugo vreme. Niti v povesti nemškoga na-
roda neje 10 let dugo vreme, ali ovo vreme je
v življenju nemškoga puno tulkih pripćenja, da
tulko vala, kak jeno človeče življenje i za istinu
eksterna milost je Svemogućega, da je ta prip-
ćenja stvoril jen človek.

Hitler Adolf, voditelj nemškoga naroda je
napravil celu Europu za jenoğa jedinoga velkoga
grada, na šterim se je i bo se zrušil saki nepri-
atelški napadaj i evropski narodi bodo, potli o-
vih teških borbi vživali onoga mira šteroga bo
stvoril nemški narod pod voditeljstvom Hitler Adol-
fa i žnjim povezani narodi.

Stemi misli prigmeno našu zastavu pred 10
letnom vladavinom Hitler Adolla.

Komu pripada taborska pomoč

Naredbe, štere se tičeju taborske pomoči

Z više strane su nas pitali za navuk
za taborske pomoči, pak zato tu ve štamp-
pamo naredbe, štere se tičeju taborske
pomoči, a zišle su već 1942 leta.

Po tem naredbam taborske pomoči
je moči dosoditi samo onim familijam, šte-
re je soldat za vreme nutri rukovanja
zdržaval, ili su potli došli v takši položaj
da bi njih moral soldat zadržavati. Ali i
ta pomoč se daje samo onda, ako se do-
kaže, da familia nema ob čem živeti zbog
toga, kajti je skrbitelj otišel v soldačiju.
Zdržavanje neje obisgurano, ako cela fa-
milia s kakšega god dohodka, v malim i
i velkim općinam nema mesečno prek
100 pengő dohodka, a k tomu se more
rečunati za sako dete ili vnuka još 10%.

Pre polskim gospodaram je mesečni
dohodek od 100 pengő po priliki jednaki
onda ako ima zemla 130 korun čistoga

katastralnoga hasna.

Taborsku pomoč more prositi soldat,
šteri je nutri rukoval, pre svojoj komandi,
ali pak njegva familia pre općinskom po-
glavarstvu.

Deca (vnuki) moreju dobiti taborsku
pomoč samo do 16 leta. Ako je prek
troje dece, onda je pomoč vekaša.

Soldatova žena, ako čeka dete, za
zadnje pet mesece i potli porod 4 me-
sece, dobi za 50% već pomoči, kak bi
ju išlo.

Taborska pomoč prestane drugi me-
sec zadnjega od onoga vremena, kak pre-
stane soldačka služba.

Taborska pomoč ide za celi mesec
i ne gleda se da je soldat nutri rukoval
ili dimo došel.

Molbe za taborsku pomoč se moraju
rešavati zvun reda.

Najbolši matrial marhe za plod bo došel na letošnji gospodarski sejem

Na polskim gospodarskim semu, v najvaž-
nešoj točki, a to je plodna marha, je bil termin
glasiti se, da januaru 10-g. Komišija je već pre-
gledala se prijave i more se reći, da letos ne sa-
mo da bo došlo tulko prvoklasne plodne marhe
na sejem, kak lani, nego se more reći, da bo još
i više toga. Kajti ga dosti malo plaća, čuda ro-
govate marhe su morali zavnuti, ali kajti ga le-

tos čuda više plaća, se jeno bo čuda više marhe
na semu.

Z veselijem moremo reći, da su se letos već
s povrnjenih krajov čuda gazdi glasili s svojom
marlom na te sejem. Tak su se glasili i z Erđe-
lva povateli, a z Južnih Krajov pak bo čuda gos-
podarov dotiralo mesnate svinje i birke.

De pak bo treba, zbog premalo plaća, ne-

Poziv stanovništvu

Poglavarstvo velke općine Csák-
tornya proši stanovništvo, da znova po-
svedoči svoje rodolobno čuvstvo ve, da
se bo od januara 7 ga pobiralo za hon-
vedske familie. Reči naše Gospe Guver-
nerke smo već čuli črez radio i čule su
se i v najmenšem ljudskom kotu, pak tak
onda i sako pravo magyarsko srce zna
za te plemeniti cil.

Nečemo ve znova zgovoriti z dru-
gini rečmi se ono, kaj smo već čuli za
to pobiranje nego samo to prosimo od
stanovništva, naj saki človek ima pred
očmi ovoga plemenitoga cila i naj se zmi-
sli za se one, čiji oci, sini, brati na ru-
skim pustaram harcuju, ili su već al-
duvali svoje življenje za obranu domovine
samo zato, da občuvaju življenje i sigurnost
od bolševičkih bandi, onim šteri su doma

Spinimo svoju dužnost za domovinu
i zbrisimo suze sem onim, šterim su oci,
sini, brati, pomagaci familie ili jedini skr-
biteli opali na taborskom polu.

Poglavarstvo proši stanovnike, naj
saki da te dneve, da bodo pobirali, kul-
ko največ more, za honvedske familie,
kaj se bo onim, šteri su toga potrebni,
moglo pomoči, kak najviše.

Poglavarstvo.

Kaj treba znati za kuruzu nutri dati

Kak je poznato, termin za kuruzu nutri da-
ti je bil do 1942 novembra 30 ga.

Med tem su nešteri gazdi dobili oslobodje-
nje za stanovnih kil kuruze nutri dati v to ime,
da oni iremane svinje hraniju, a jesu takši gos-
podari, šteri niti do denes nesu nutri dali kuruze
tulko, kulko njim je bilo odredjeno.

Minister za narodnu obskrbu je dal vun naredbu
broj 502.000 1943 V. po šteroj su općinska pog-
glavarstva dužna do februara 10-ga vun skazati,
što je zvršil svoju dužnost nutri davanja i što je
još dužen nutri dati kuruzu, kulko su mo odred-
dili.

Što do februara 10 ga neje spunil svoju duž-
nost nutri davanja, njega su općinska poglavarstva
dužna opomenuti, da za 3 dni naj zvrši svoju
dužnost.

A oni, šteri ovoj opomeni nabodo zadovolili
bodo obtoženi, a löszolgabirovija bo se z oruža-

nom silom brigala, kaj se kuruzo nutri sterja. Ako je šteri gazda ponucal za živad nekaj ove kuruze, šteru je dužen nutri dati, onda za ve zvunredno more i drugo zrnje nutri dati i stem svoju dužnost spuniti.

Vladin komišar za narodnu obskrbu bude i od svoje strane kontroleral, dali su za sigurno nutri dali kuruzu oni šteri su to dužni i jeli su tulko nutri dali, kulko moraju.

Gledeć na to, da je kuruzo potrebna za namestiti krušnoga zrnja, šteroga ga premalo, onda za tuste svinje za honvedstvo i taborske labrike, a onda još i za one svinje štere su općine, varaši i varmegyije zafremale, mora se ta kuruzo čisto sigurno i na saki način napre donesti.

Gledeć na se to, opomenemo naše megyimurske gospodare, da oni, šteri još ne su dali nutri kuruzu, kulko su dužni, naj čim predi spuniu svoju dužnost i naj si premislju, da sako zrno kuruze fali onim dičnim honvedam, na dalekim ruskim taborskim polanama alduju svoje življenje i krv zato, kaj ni tu doma moremo mirno živeti i prez straha leći spat na postelu.

Z dobrim srcem dani fileri i pengőji bodo svetlo oružje v ovoj velkoj borbi. — Moramo posvedočiti, da radi imamo našu mađgarsku domovinu, s tem da radi aldujemo i damo sakoga filera, šteroga moremo za familie naših honvedov.

Taborski glasi

10 let Hitlerove vlade

V Nemškoj su sako leto januara 30-ga svetili z velikom paradom onoga dneva, da je pokojni Hindenburg maršal, onda predsednik Nemške, postavil Hitler Adolfa za kancelara, i stem je on postal voditelj nemškoga naroda.

Hitler Adolf je sako leto na te den pozval pred sebe nemškoga naroda i v svojem govoru dal rečuna, kaj se črez celo leto pripetilo. Ovo leto neje mogel sam doiti, kajti ima velke brige na taborišču, pak je zato poslal pismenu manifestaciju svojemu narodu.

V tem svojem pismu nabroji sa pripečanja, potli 1918. leta, da je nemški narod opal v veliku nesreću. Na brojlose one poteškoće, s šterim se moral boriti, dok je nemški narod prerezmel njegve misli i dok su se si zišli pod njegovom zastavom.

Dale pripoveda za svoju politiku šteru je tiral, da se začuva svetski mir. Ponudil je antantskim silam višepot, da naj se evropske države rezorujaju i te peneze naj potrošaju za dobro narodov. Od njega su stalno zahtevali, da se Nemška nesme naoružati, a antantske države su spraviale stem već oružja i soldačije. Prvi protivnik i najveći neprijatelj je, Sovjetska Rusija. Črez 20 let nesu nikaj drugo delali, samo na tabor su se spraviali. Zazidali su na jezere fabrike ali samo za oružje i taborskoga materiala. Njihov plan je bil, stvoriti soldačiju na milijone, naoružati ju, kak najbolje i pregaziti celu Europu i se ono, kaj je kršćanska kultura stvorila črez 2000 let, zrušiti v prah i pepel i postaviti novi način življenja, de ga ne Boga, niti familie, niti imetka, kajti saki človek se, kaj zasluži mora nutri dati.

Velika je sreća, kaj je Hitler Adolf spoznal kaj se dela proti Europu i kaj je odvrnul od nas to velku nesreću, kajti ako v pravo vreme nebi dohi vudril to peklensku soldačiju, denes bi cela Europa bila puna krvi, mrtvih na milijone, a se ono, kaj su naši dedi stvorili, ležalo bi v prahu.

Naši soldati, šteri su tam bili, a još i ve harcuvelju proti sovjetskomu peklju, su vidli, kak je tam de su sovjeti gospodari. Vidli su od glada betežnu decu, na pol gole delavce i liže takše, da naš pošten gospodar niti marše nebi v takše del.

Tulikaje toga dneve ob poldan, ran v onim vuram, da su pred deset let vlasti Hitleru v roke dali, je Herman Goring, maršal nemške držal velikoga govora na soldačiju i na cel nemški narod v šterim je najprede naglasil, da je saki nemški

človek spravljen na najoštrešu borbu do zadnje kaple krvi.

Milijoni nemcov su čutili ono velko siromaštvo, v štero je nemški narod opal prez svoje krivnje, a najviše toga su pretrpeli delavci. To je bilo ono vreme, da je nemškoga človeka moralo biti sram za se ono, kaj se potli prvoga svetskoga tabora pripetilo.

Dale govori, kakvu velku narodnu soldačiju su stvorili i kak su svoju mlajšnu odhrali v narodnom duhu i samo jen takši vitezki narod i jen takši velki voditelj su mogli orsaga obraniti.

Svoje reči je zvršil stem, da bolševiki trošiju svoje zadnje rezerve, ve se zadnjipot napijnaju, v toj velkoj borbi, a nemški narod bo držal i neprijatel bo prepal.

Sovjetska fronta

Mogli bi za to frontu čisto na kratko reći da se nikaj ne premenilo. Bitke najteške obrane najtređa po celoj fronti. Sovjeti imaju strašne zgubice, ali zato se jeno reskeraju den ne den čuda soldačije i materiala. Jesu dnevi, da su sovjeti zgubili do 5 600 taborskih kol.

Najteške borbe su pre Stalingradu. Trupe štere su v tem varasu, prepravlene su na se. Komandant njihov je zjavil, da bodo držali do zadnjega človeka i do zadnje kugle.

Mađarske trupe su isto v teskim bitkam, i naši dečki z božom pomoćjom tado držuju frontu i vraćaju neprijatelja, de njih napada.

Africka fronta

Celi tjeđen čujemo na onoj fronti, da ladje vtapljaju. Tak smo dobili glasa, da su črez tjeđen žni vtopili prek dvajsti ladji, s soldacijom, municijom, hranom i drugim materialom.

Od velke važnosti je na ovoj fronti, kaj su v Afriki, v varasu Kasablanka zišli na konferenciju američki predsednik Roosevelt i engleski ministarpredsednik Churchill. Kaj su respravljali se nezna, ali tulko je istina, da africka anglosaska soldačija još niti denes nema svojega oberkomandanta.

Najlepše je to, da su na tu konferenciju pozvali i Stalina, a on niti je sam došel, niti pak je poslal zastupnika.

Tak velju, da Stalin neće prodati svoju slobodu i neće gori zeti miške zapovedi zdruge strane, ali poleg toga zahteva, da mu englezi i amerikanci moraju iti na pomoć z materialom i oružjem.

KAJ JE NOVOGA?

— **Do kraja postavljen činovnik.** Minister za polsko gospodarjenje je Szigetviji Imru, m. kr. gospodarskoga pomoćnoga inspektora v Csáktornya, postavil do kraja na svojem mestu.

— **Zgubljeni penzi.** V Csáktornya su se na piau, 1941. decembra 23-ga našli penzi. Što je zgubil, more, v službeno vreme, na fozzolgabiroviji podići.

— **Za honvedske familie pobiranje** se ov tjeđen hapilo v Csáktornya. Oprošene gospe hdiju od liže do liže i pobiraju penze za familie onih honvedov, šteri za nas trpiju. Zvun toga februara 2-ga su i po vucijak pobirali, de su tulikaje lepi penzi nutri došli. Kaj se bo nabralo bomo rečuna dali.

I s tom prilikom znova prosimo se naše rodolubne megyimurce, naj saki podpira, kak najdale more, akciju Visokodostojne Gospe Guvernerke, im je reč za familie onih, šteri v ruskom peklju trpiju i alduju svoje življenje i krv za nas.

— **Nova pošta v Zalaujváru.** V općini Zalaujvár bo se odprla ovoga leta februara 11 ga nova pošta [agencija] samo aa općinu Zalaujvár. Ova nova pošta bo zela gori sake fele liste, proste i na rekomaner kam god poslati, nadale penze čeke i druge vrednosti, onda paklece, ali samo za znutra v orsagu, a zvun toga bo obavljala i službu poštanske šparkase. Ova, nova pošta spada z obrećunom i kontrolom pod m. kr. pošta v Csáktornya.

— **Železnica se briga za svoje delavce.** Direkcija Državnih Železnica bude po povlašćenju ministra za trgovinu za kratko vreme vun dala novu naredbu, s šterom se bo vredila familiarna pomoć železničkih delavcov. Do ve su delavci dobili za sako dete 5 pengő pomoći, a od novoga leta dale bo ta pomoć samo za prvo dete pet pengő, a za sako dalje dete bo za jen pengő više, tak za drugo šest, za tretje sedem, za štro osam pengő i tak dale. Isto tak bodo delavci dobili vešku plaću. Šteri delaju po vkerštataj dobiju na vuru od 12-18 filerov više, a zvunjski delavci pak 20 filerov više na vuru.

— **Hudo gospodarenje.** Tridesti kil peska su našli jenomu betežnomu konju v želocu. Zivinski doktor v Badenu je prenašel, da su konja hranili s takšom repom, štera neje bila čisto oprana, pak se mu pesek v želocu nabral i od toga je konj poginul. Zivina nuca ran takšu čistoću kak i človek.

— **Živa vekerica.** Jen varaški človek je došel v selo, de je nekšega posla imel. V krčmi si je zel stana prek noći. Predi kak je spat išel je prošil od krčmarice vuru vekericu, za zbuditi.

Prinas takše ne potrebno, veli krčmarica, mi imamo dobroga kokota, on vas bo za sigurno zbudil.

Na onda je dobro - odgovoti varašanec - onda ga navinite i složite na triertale šest.

— **V Nemškoj je saki deseti zobni doktor ženska.** Čim već zobnih doktorov ide v soldačiju, stem već posla imaju i stem je bole važna služba ženskih zobnih doktorov. Jeni još i tak velju da su ženske roke bolje za to službu, kak moške. To se već dokazalo, kaj su v školi ženske fletne i bole zvučile zobarske posle kak moški. 1939. leta je bilo v Nemškoj 17.900 doktorov za zobe, od toga 1890 ženskih, a to je preh 10%.

— **Bolševiki rušiju kulturu.** Bolševiki su v svojem prežbožnom kraljestvu zrušili ne samo človečje duše, nego i se ono, kaj je lepoga napravil človečji kunšt. Tak su med drugim zrušili i muzeuma v varasu Baranoviči. Potli oslobodjenja od bolševičkoga jarma su nekak nazaj spravili toga muzeuma, ali čuda toga fali i tomu već nema pomoći. V tem muzeumu je bil jedien kip od Holbeina, malara svetskoga glasa, toga su bolševiki rezdrali, sredinu kipa pak su deli na štalažu na mesto papera, a drugo pak su zgoreli. Više takših kipov od tajanskih glasovitih malarov su spokrali. Neštetni kipi su se nazaj prenašli, ali jako njim škodi sovjetska „kultura“.

— **Moći se ženiti i zdaleka.** Zakon davele mogućnost, kaj se i on soldat, šteri harcuve dalko od svoje domovine i zaručnice, more prez zapreke ženiti. To je tak zvana ženidba z daleka, za to je potrebno, da mladoženja pred soldačkom komandom zjavi da se očee oženiti stom i stom ženskom zdaleka. Pismo dojde dimo, a zaručnica dojde z dokumenti pred voditelja matice i pred dvemi svedoki zjavljuje, da ide zamoš za svojega mladoženju. Na to voditelj matice pregiasi, da je ženidba zvršena.

Na znanje

Direkcija m. kr. državnih gorci v Farkashegyu

daje na znanje, da za megyimurske gospodare je određeno vreme od ovoga leta **marčiuša 1-ga do 15-ga** za mladesadovne cepe deliti. Šteri bodo kesne došli njim je ne sigurno, da bodo dobili. Cepi se bodo vun davali v državnim goriam.

— **Iščem dvorkinju za predpoldan** bolšu marlivu, poštnu peršonu v srednjim letam.

Adresa v vuredništstvu.

Jeli sam platil za novine?

Ruháit festesse, tisztította Oprave farbatí, čistítí pre

Csáktornyai Fiók:
Horthy Miklós tér 9.

Pálcsicsnál

Za naše viteze

V sredu, februara 3. ga, ob 9 vuri je v Csáktornya, v franciškanskoj cirkvi Dr. P. Horváth Athanáz, kateket i leventáski duhovnik paradnu črnu mešu odslužil za pokoj duše honveda Vukovics Józsefa s Csáktornya, šteri je za domovinu podnesel junačku smrt. Pre toj meši su bili, zvun žalostne familije, općinski poglavari i čuda rodolubnih ljudi.

Tulikajše je Dr. P. Horváth Athanáz februara 4. ga v cirkvi držal sveto prodeštvo za pomirenje, za frontske soldate, za svetski mir i za pobeđu kršćanstva.

Glasi narodne obskrbe zvunjskih orsagov Amerika USA

Roosevelt, predsednik je zrekel, da one amerikanske ladje, štere voziju hranu za trupe, štere se boriju po stranjskom svetu, su niti življenja. Američke Zjedinjene Države već ve nucaju jako čuda hrane, ako očeuju tabora dale tirati. Roosevelt je rekkel, da je hrana oružje i ran tak važno kak štuki, avioni ili okloplena kola, isto to stoji i za sako drugo polsko povanje. Zjedinjene Države ponučaju čuda hrane za to, kaj se očez spriateliti z onimi narodi, čijih zemlu su američke trupe zavzele.

Još je Roosevelt pozval stanovništvo, da naj podpiraju polske gospodare kak najdale v njihovim dužnostim.

Ako farmeri v Ameriki nabodo dobili već delavcov onda bo sfalila hrana, pamuk i povesmo.

Življenje je bilo v decembru 1842. leta za 42% dražeše, kak v avgustu 1939. leta i za 77% dražeše, kak leto dni predi.

Službeno veliju v Ameriki, da bodo i krompera na cedulu davali, kajti rezerve su se jako zdošle. Nega svinjskoga mesa, pak zato već niti one klobasice ne delaju, štere amerikanci jako štimaju.

Laporski rudari štrajkaju, pak zato trgovci v varauš New York veliju da imaju lapora samo još za tjeđen dni.

V Ameriki je došla velka zima i dela jako velke poteškoče. V varauš Boston su matere napravile velku demonstraciju i zahtevaju više drva i voglena za svoju decu. Vlada je postavila velka mesta, de se na pol zmržene familije grejeju.

Kanada

V varašaj Montreal i Toronto zaklan već čez tjeđnov niti deke mesa, kajti su neklanu marbu je soldacija zavzela.

Engleska

Od januara 11. ga su porcije sira deli na menje. V januaru mesecu saki človek samo jeno jejece more kupiti za celi mesec. V Engleskoj je povanje jajec jač o doli opalo. Vlada ide za tem, kaj bi ljudi više krompera trošili.

Ne smeti v Engleskoj petostojoma trošiti za nikše fabričke stvari.

Wolton engleski minister za narodnu obskrbu je već odredil, da se i kruh bo na cedule delil.

S sirovim matrialom se mora jako sparati i pre moškoi i pre ženskoj opravi. Moški nesmeju nositi prusleke, našite žepe, niti zavugjene hlače. Za ženske oprave pak je minister prepisal, kulko štola se sme potrošiti.

Francoska

Francoska ima strašnu prezčlovečnu zimu i sam ministar za narodnu obskrbu prizna da se gladu ne moči vugnuti. Porciju mašče, putra i olja su deli čuda niže.

V francoskoj je već i do ve čuda škodila slaba hrana, narod ide jako doli, od starcov i male dece čuda više hmira kak predi. Francozam je najbolša hrana sir, a ne ga dobiti već niti v črnoj trgovini.

Za črnu trgovinu je vlada vun dala nove zakone da se dotrigne ova trgovina. Krivca sod mam sodi prez duge kvizicije. Krivci dojdou pred eksterni sod i proti tomu nega apelacije. Te eksterni sod more dati teškoga restu a i smrt.

Taljanska

Z onih krajov, štere je nemška zavzela, dohaja po železnici dosti zrnja i krompera.

V neštarnimi taljanskimi krajji je na jednom hektaru (200 klaifrov) zraslo do 150 metri krompera. Proti jugu se menje rodi kromper, a v južnimi krajji već jako slabo.

Taljanske gosodarske vlasti se ve trudiju za tem, kaj bi i na jugu čim već krompera zraslo, pak zato gospodare vučiju na bolše povanje i trsiju se takše fajte za povati, štere bole rodiju.

Črne trgovce jako štrofaju. Što robu skrivle more dobiti rešta od 6—24 let, ako pak je greh velki, onda i do smrti. Ako je činovnik kriv, kaj se roba skvari ili zgine dobi do 3 leta rešta, za velki greh i do 10 let.

Se se pobira, kaj vkraj dojde i s čega je moči novoga matriala napraviti.

Daj odgovora! Jeli si spunil svoju dužnost za domovinu. Na to pitanje naj saki človek odgovara po poštenju i po dušnom spoznanju. Ne z rečmi nego z dobrim srcem, prez reči, nego s pravim delom.

Gospodarstvo

Kak je treba zemle z vapnom gnojiti

V noveše vreme naši polski gospodari se bole zavvediju, kak je vapno važen matrial za bolše povanje priroda. Za narodnu obskrbu najvažneše je krušno zrnje i kromper a ran to nuca največje vapna. Ran tak repa, detelica, lucerna juško radi imaju vapno i z dobrom prirodnom se zalaliju za te gnoj, a ve rano ove fajte moramo najbolje povati. Kromper je jedna od najvažneših hran za narodnu obskrbu, kajti stem je moči čuda kruha nemešiti, pak i zato se mora čuda povati, kajti s cukorovom repom se sako leto se više zemel zaseja, a to pak pre kruhu lali. To pak si znamo, da je detelica i lucerna prvoklasna krma.

V zemli zato sfali vapno, kajti neštarnje setve čuda toga nucaju, pak se tak zemla strošji od vapna. Naši gospodari moreju lehko na č

dojti, ako si premisliju, da negda, ako su posejah lucernu, 8-10 let je navek lepa bila, a denes je treba sejati saki 4-5 let. Lucernu sejati je dosti velki strošek, a tak su gospodari, čuda kvarni zbog toga, kaj moraju gošče sejati lucernu, a poleg toga lucerna i 4-5 let samo onda rodi bogato ako ga v zemli dosti vapna.

Jesu i denes z vapnom bogate zemle, ali se menje i menje se takše najdeju i došje je vreme, da se naši gospodari moraju pobrigati i zato, kaj si poleg gnojja i z vapnom popraviju svoje zemle.

Zegano vapno i semleti vapneni kamen, ima v sebi najviše vapna, tu ga nutri jako malo stranjskoga matriala, pak zato se spati i onda, ako je zemla daleko. Ako očemo zemlo dobro popraviti na starinsko mekotu posipati 20-30 metri.

Kajti se ve vapno po sim krajim već jako nuca, očemo reči par reči, kak je treba znijm barati.

Najbole je vapno sejati semleto. To moči i doma napraviti, treba ga imo stučti. Z rokom sejati je teško, kajti čuda tre hitati, nego najbolje je zlopatom hitati s kol doli. Malo se treba sprakticerati i to mam saški človek zna. Treba sipati vapno, da veter ne puše. Ako veter puše, zato i onda moči sipati, samo kola moraju iti proti vetru, a hitati treba nazaj po vetru.

Vapno moramo sipati pod onu setvu, štera ga najbolje nuca, ako sejamo detelicu med žito, onda bo i žito stoga hasna mela. Moči je sipati vapno od jeseni do prtulelja. Na jesensko oranje je moči sipati, makar je i zmržena zemla, a makar i po snegu, ali bole je vapno sipati, dok ga još ne snega, kajti onda ga sneg nutri zopere i s prtuletnom oratvom je moči vapno dobro v zemlu obrnuti.

Lucernu saki gazda rad seja, pak zato piše mo ovo, kaj bodo i oni gazdi došli do večkega povanja, šteri do ve ne su niti mislili na vapneni gnoj.

Saki gazda zna, da lucerna raste samo na dobroj zemli. De je zemla jako gladna za vapnom je najbolje polovicu vapna posipati i globoko zorati tak, kaj bo zemla i znutra vapnena. Lucerna globoko pušča korenje, pak ga i tam najde. A drugu polovicu vapna moči bole plitvo posejati, kaj se mlada lucerna more mam bole hraniti, a z globoko posejanim vapnom bo njeno življenje čuda dugše.

Vapno tulko ne hrani setvu nego pomaže stalnoga gnojja prepraviti, kaj se setva leži i bole hrani znijm. To je ran tak, kak mi ljudi naše sirove hrane preputi skuhamo i tak je prepravimo za trošiti. I v slabi zemli se nekša hrana najde za setvu, samo nema hasna stoga, kajti prez vapna ju nemre trošiti.

V dobro povapnjenoi zemli setva potroši gnojja i da bolšega priroda, a te stalni gnoj se onda mora nemešiti drugič bi se zemla od nagloga i jaloga priroda prevč strošila.

Jelo je važno vapno sipati i na vrtu. Sako vrtno povanje jako nuca poleg gnojja i vapna.

Bilo bi nam na veselje, ako bi naši gospodari probali, ve na početku, makar i na menšim i lalati, pak po vrtaj vapno sipati. Lajti bi se osvedočili, kaj je to jako hasnoviti gnoj.

APRÓHIRDETÉSEK - MALI OGLASI

Apróhirdetések díja szavankint 10 fillér. A vastagon nyomott szó kétfőnek számít. Legkisebb hirdetés díja 1 P.

Nappali üres szobát keresek a város központiban március 1-re 30 pengőig. Cim a kiadóban.

Megveszek mindenféle motorkerékpárt gumival és gumi nélkül üzem és üzemképtelen állapotban. **Hunyadi autójavitó Csáktornya.**

Kupim sakte fele motore z gumijom i prez gumije dobre i pokvarene. **Hunyadi autójavitó Csáktornya.**

Felcélzó szerkesztő: Pecsornik Ottó
Felelős kiadó és lapigazgató: Pecsornik Ottó
Nyomta: Muraközi Károlus Kőnyvnyomda - Csáktornya
Kis-másolat lejár. Száraz Ágost.